Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 512/2025
07.05.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Milene Rašić, predsednika veća, Gordane Kojić, Aleksandra Stepanovića, Miroljuba Tomića i Tatjane Vuković, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Snežanom Medenicom, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA i dr, zbog krivičnog dela nedozvoljena proizvodnja, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 4. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika i dr, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA – advokata Nenada Ilića, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Beogradu K br.115/22 od 18.04.2024. godine i Apelacionog suda u Beogradu Kž1 br.1192/24 od 16.01.2025. godine, u sednici veća održanoj dana 07. maja 2025. godine, većinom glasova, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA – advokata Nenada Ilića, podnet protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Beogradu K br.115/22 od 18.04.2024. godine i Apelacionog suda u Beogradu Kž1 br.1192/24 od 16.01.2025. godine u odnosu na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, dok se isti zahtev u ostalom delu, ODBACUJE.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Višeg suda u Beogradu K br.115/22 od 18.04.2024. godine okrivljeni AA je, pored okrivljenog BB, oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog dela nedozvoljena proizvodnja, držanje, nošenje i promet oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 4. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika, za koje delo je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, u koju mu je uračunato vreme provedeno u pritvoru od 12.11.2021. godine do 09.12.2021. godine, s tim što je istovremeno određeno da će se kazna zatvora izvršiti tako što će je okrivljeni izdržavati u prostorijama u kojima stanuje, uz primenu elektronskog nadzora, te da ne sme napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima propisanim zakonom koji uređuje izvršenje krivičnih sankcija, a ukoliko jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, sud će odrediti da ostatak kazne zatvora izdrži u zavodu za izvršenje kazne zatvora.

Istom presudom, na osnovu člana 87. KZ, prema okrivljenom AA izrečena je mera bezbednosti oduzimanja predmeta – jednog pištolja marke FN model 1905/1906, kalibar 6,35mm broving, fabričkog broja ... i 9 komada metaka kalibra 6,35mm broving.

Na osnovu člana 264. ZKP, okrivljeni je obavezan da plati troškove krivičnog postupka, čija visina će biti određena posebnim rešenjem.

Presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 br.1192/24 od 16.01.2025. godine, odbijene su kao neosnovane žalbe javnog tužioca Višeg javnog tužilaštva u Beogradu, okrivljenog AA i njegovog branioca – advokata Nenada Ilića, te okrivljenog BB i njegovog branioca, a presuda Višeg suda u Beogradu K br.115/22 od 18.04.2024. godine, potvrđena.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda, zahtev za zaštitu zakonitosti podneo je branilac okrivljenog AA – advokat Nenad Ilić, zbog povrede krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) i 3) ZKP u vezi člana 20. i 21. KZ, sa predlogom da Vrhovni sud preinači pobijane presude tako što će okrivljenog osloboditi od optužbe, ili tako što će mu izreći blažu kaznu, ili da ukine pobijane presude i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

Vrhovni sud dostavio je primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužilaštvu, shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, i u sednici veća, koju je održao bez obaveštavanja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), nakon razmatranja spisa predmeta i pravnosnažnih presuda protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, te nakon ocene navoda izloženih u zahtevu, našao:

Zahtev je neosnovan u delu u kojem se odnosi na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP, dok je u ostalom delu nedozvoljen, odnosno nema zakonom propisan sadržaj.

Neosnovano se zahtevom za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA ističe da su nižestepene presude donete uz povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP u vezi člana 20. i 21. KZ, i s tim u vezi navodi da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju protivpravnost, jer je okrivljeni kritičnom prilikom postupao u krajnjoj nuždi, obzirom da je bio izložen pretnji od strane okrivljenog BB.

Prema izreci pravnosnažne presude, okrivljeni AA je kritičnom prilikom, u stanju smanjene uračunljivosti do stepena bitnog ali ne i bitno, svestan svog dela i njegove zabranjenosti, čije je izvršenje hteo, neovlašćeno nosio

vatreno oružje i municiju, pri čemu se kretao zajedno sa okrivljenim BB taksi vozilom Udruženja Beo- taksi, a prilikom zaustavljanja ovog vozila od strane policije radi hapšenja okrivljenih, kod okrivljenog AA je u spoljašnjem džepu jakne koju je imao na sebi pronađen jedan pištolj marke FN model 1905/1906, kalibar 6,35mm i 9 komada metaka istog kalibra za navedeno oružje, koje oružje je okrivljeni BB u kafiću „VV“ na Zelenom Vencu predao okrivljenom AA radi daljeg nošenja.

Po nalaženju ovoga suda, iz navedenog činjeničnog opisa radnji izvršenju predmetnog krivičnog dela u izreci presude ne proizilazi da je okrivljeni AA postupao u krajnjoj nuždi, odnosno da je delo učinio da bi od svog dobra ili dobra drugog otklonio istovremenu neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti, niti je delo izvršio pod pretnjom.

S toga u konkretnom slučaju nije ni bilo mesta primeni instituta krajnje nužde, kako se to neosnovano ukazuje u zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog, obzirom da izrekom pobijane presude nije opisano, niti utvrđeno, postojanje elemenata krajnje nužde u smislu člana 20. stav 1. i 2. KZ, niti je opisano da je okrivljeni krivično delo učinio pod dejstvom sile ili pretnje, u smislu člana 21. KZ.

Iz navedenih razloga, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, u delu u kojem se ističe da su pobijane presude donete uz povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP, odbijen je kao neosnovan.

U ostalom delu, isti zahtev odbačen je kao nedozvoljen, odnosno zbog toga što nema zakonom propisan sadržaj.

Naime, branilac okrivljenog u ostalom delu zahteva ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 2) ZKP isticanjem da je zaključak drugostepenog suda – da nije bilo okolnosti koje bi ukazivale da je okrivljeni postupao u krajnjoj nuždi ili pod pretnjom, u suprotnosti sa zaključkom koji je ovaj sud i sam prihvatio, a prema kome stepen duševne razvijenosti okrivljenog procenjen kao niži, odnosno ispod očekivanog nivoa za kalendarski uzrast kome pripada. Kako navedena povreda zakona u smislu člana 485. stav 4. ZKP ne predstavlja zakonom dozvoljen razlog za podnošenje ovog vanrednog pravnog leka okrivljenima preko branilaca, to je Vrhovni sud podneti zahtev u ovom delu odbacio kao nedozvoljen.

Pored toga, u podnetom zahtevu, kao razlog podnošenja, navodi se i povreda krivičnog zakona iz člana 439. tačka 3) ZKP, zbog koje povrede je dozvoljeno podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti okrivljenima preko branilaca. Međutim, u obrazloženju zahteva branilac okrivljenog ne navodi konkretno u čemu se ova povreda zakona sastoji, odnosno na koji način je nižestepenim presudama odlukom o krivičnoj sankciji povređen zakon, već se ističe samo da je okrivljenom „mogla biti izrečena i blaža kazna od kazne koja mu je izrečena“, pa je Vrhovni sud ocenio da u ovom delu podneti zahtev nema zakonom propisan sadržaj u smislu člana 484. ZKP, koji nalaže obavezu navođenja u zahtevu za zaštitu zakonitosti razloga za njegovo podnošenje, a što u slučaju isticanja i povrede zakona podrazumeva ne samo opredeljenje o kojoj povredi zakona je reč, već i obrazloženje u čemu se ta povreda konkretno sastoji.

Sa svega izloženog, a na osnovu odredbe člana 491. stav 1. ZKP u delu u kojem je zahtev odbijen kao neosnovan, a na osnovu odredbe člana 487. stav 1. tačka 2) i 3) u vezi člana 485. stav 4. i člana 484. ZKP, u delu u kojem je zahtev odbačen kao nedozvoljen, odnosno zbog toga što nema zakonom propisan sadržaj, doneta je odluka kao u izreci presude.

Zapisničar-savetnik

Predsednik veća-sudija

Snežana Medenica, s.r.

Milena Rašić, s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković